

Tarkastusvaliokunnalle

SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTA 2019

1. Tavoitteiden toteutuminen

Sisäinen tarkastus on toiminnan kehittämistä tukeva toiminto. Sen tehtävänä on tuottaa ylimmälle johdolle tietoa eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä johtamisen ja hallinnon riittävydestä, luotettavuudesta ja toimivuudesta. Sisäinen tarkastus toimii kanslian muista yksiköistä riippumattomana toimintona kansliatoimikunnan ja hallinnollisesti eduskunnan puhemiehen alaisuudessa.

Sisäinen tarkastus saavutti vuoden 2019 toiminnalliset tavoitteensa tyydyttävästi. Kansliatoimikunnan hyväksymään työohjelmaan sisältyneistä tarkastuksista vuoden aikana valmistuivat seuraavat:

- Ostopalveluiden hallinnan tarkastus
Tarkastuksen pyrin varmistumaan siitä, että eduskunnan kanslian ostopalveluita hallitaan asianmukaisella ja luotettavalla tavalla, muun muassa siten, että
 - ostopalvelun käytölle asetetut tavoitteet toteutuvat
 - ostopalvelutoiminta on sopimuksen mukaista ja mahdolliset puutteet korjataan
 - ostopalvelusta suoritettavat maksut ovat oikein.

Arvioni pohjasin parinkymmenen otannalla valitun ostopalvelun tutkimiseen. Tarkastustulosten perusteella totesin ostopalveluiden hallinnan olevan eduskunnan kansliassa tyydyttävällä tasolla. Mitään merkittävää riskiä edustavia systemaattisia sisäisen valvonnan heikkouksia en havainnut. Osastoille esitin kaksi toimenpidesuosittelua: Niiden tulee varmistaa, että tietosuojaa koskevat vaatimukset otetaan huomioon ostopalvelusopimuksissa, kun toiminnan luonne sitä edellyttää. Lisäksi osastojen tulisi huolehtia siitä, että ostopalveluiden hinnantarkistukset ja uudet hinnastot viedään asianmukaisesti sähköiseen sopimusrekisteriin.

- Suosittelujen toimeenpanon seurantatarkastus
Tarkastuksessa selvitin, olivatko aiemmissä tarkastuksissa annetut kehittämissuosittelut¹ toteutuneet ja olivatko niiden taustalla olleet poikkeamat korjaantuneet. Avoimia suosituksia tarkastuksen alussa oli kahdeksan. Seurantatarkastuksessa voitiin todeta, että kaikki tarkastuksen kohteena olleet kehittämissuosittelut oli pantu toimeen ja puutteet olivat korjaantuneet.
- Ryhmäkansliarahan käytön ja kirjanpidon tarkastus vuodelta 2018
Ryhmäkansliarahan käyttöä ja kirjanpitoa tarkastetaan vuosittain eduskuntaryhmistä annetun lain (979/2012) velvoittamana. Ryhmäkansliamallissa mukana oleville ryhmille maksetun avustajatuen käyttö ei lähtökohtaisesti kuulunut tarkastusalueeseen. Käytännössä näitäkin kuitenkin tutkittiin, koska varojen käyttöä ei ryhmien kirjanpidossa ole eriytetty tulonlähteittäin.

¹ Ostopalveluiden hallinnan tarkastuksessa annetut suositukset eivät sisällyneet seurantatarkastukseen, koska niiden esittämisestä oli kulunut verraten vähän aikaa.

Kokonaisuutena tarkastellen ryhmäkansliarahan käyttö vuonna 2018 oli pääosin hyväksytyjen periaatteiden mukaista. Kaikkien eduskuntaryhmien kohdalla poikkeamien määrä jäi erittäin vähäiseksi, osalla poikkeamia ei todettu lainkaan. Aiemmissä tarkastuksissa esitetyt toimintatapojen kehittämissuositukset - esimerkiksi matkalaskukäytäntöjä koskevat ehdotukset - oli otettu hyvin huomioon. Havaitut poikkeamat tai epäselvyydet olivat luonteeltaan enimmäkseen teknisiä ja euromääräisesti vähäisiä.

Havaitut ryhmäkansliarahan käyttöön liittyvät epäselvyydet ja poikkeamat liittyivät edelleen lähinnä tapaamisilmoitusten sisältöön, mutta tarkastuksen perusteella näitäkin poikkeamia oli selvästi edellisvuotta vähemmän.

Todetut tekniset poikkeamat ilmenivät yleisimmin kirjanpidon tositteiden ja niiden liitteiden sekä tositementöntöjen puutoksina.

Suunnitelmaan sisältyneistä tarkastuksista eduskunnan kanslian tietosuojan hallinnan tarkastus ja eduskunnan materiaalihallinnon järjestelyjen tarkastus eivät toteutuneet. Tämä johtui ensisijaisesti siitä, että osa toteutuneista tarkastuksista osoittautui suunniteltua suuritöisemmiksi.

Tarkastusten ohella annoin vuoden mittaan neuvontaa kanslian muille yksiköille ja eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille sisäisen valvonnan kysymyksissä. Sisäinen tarkastus myös valmisteli kanslian johtoryhmän hyväksyttäväksi sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman. Se sisältyy kanslian toimintakertomukseen. Arviointi- ja vahvistuslausuman mukaan eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen nähden asianmukaista.

2. Sisäisen tarkastuksen työohjelma vuodelle 2020

Kansliatoimikunta vahvisti (KTK 6.2.2020 § 3) säisen tarkastuksen kuluvan vuoden työohjelmaan kuuluviksi seuraaviin alueisiin kohdistuvat tarkastukset:

- riskienhallinta
- tietosuoja eduskunnan kansliassa
- ryhmäkansliarahan käyttö 2019
- suositusten toimeenpanon seurantatarkastus
- eduskunnan materiaalihallinnon järjestelyt.